

BALKAN

ESASLANDYRYJYSY — BALKAN WELAYATYNYŇ HÄKIMLIGI

DÜNYÄDE BMG TARAPYNDAN YKRAR EDILEN ILKINJI BITARAP DÖWLET — BU BIZIŇ ATA WATANYMYZ — EZIZ TÜRKMENISTANDYR!

№32 (99592) * 2021-nji ýylyň 16-njy marty, şişenbe.

TÜRKMENISTANYŇ MINISTRLER KABINETINIŇ MEJLISI

12-nji martda hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedow sanly ulgam arkaly Ministrler Kabinetiň nobatdaky mejlisini geçirdi. Onda döwlet durmuşyna degişli möhüm meseleler ara alnyp maslahatlaşylyp we käbir resminamalaryň taslamalaryna garaldy.

Döwlet Baştutanymyz mejlisin gün tertibini ygylan edip, ilki bilen, Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary G. Müşşikowa söz berdi. Wise-premyer gözgeçlik edýän ulgamyndaky işleriň ýagdaýy barada hasabat berdi. Şunuň bilen baglylykda, milli Liderimiziň garamagyna Maliýe we ykdysadyýet ministrligi tarapyndan Aşgabat şäheriniň häkimiýeti bilen bilelikde geçirilen seljermeleriň netijeleri boýunça taýýarlanylýan çäreleriň netijesinde ýurdumyzda milli ykdysadyýetiniň okgunly ösüş depgininiň üpjün edilişiniň mümkinçilikleri, Bazar gatnaşyklaryna tapgyrlylygyň mümkinçilikleri, köpçülikleýin hajar serişdeleriniň wekilleriň çabarylydy.

Milli Liderimiz toplumlaryň çäreleriň netijesinde ýurdumyzda milli ykdysadyýetiň okgunly ösüş depgininiň üpjün edilişiniň mümkinçilikleri, Bazar gatnaşyklaryna tapgyrlylygyň mümkinçilikleri, köpçülikleýin hajar serişdeleriniň wekilleriň çabarylydy.

baglylykda, hojalygyň ýöretmegini döwrebap usullaryny işjeň ornaşdyrmagyň, kärhanalary dolandyrmak boýunça äyrişligiň dürli düzümlerini döretmegiň esasynda taýýarlyk çäreleriniň amala aşyrmak maksady bilen soňky ýyllarda desgalaryň tapgyrlylygynyň hususlaşdyrmak işleri ýerine ýetirilýär.

Hormatly Prezidentimiz Ýokary gözgeçlik edarası bilen bilelikde hödürlenen teklipler boýunça zerur işleri geçirmegi tabşyrdy.

Soňra wise-premyer ýurdumyzyň sebiteriniň ýaşayş-durmuş şertlerini has-da gowulandyrmak boýunça alnyp barylýan işler barada hasabat berip, hormatly Prezidentimize Daşoguz welaýatynyň S.A. Nyýazow adyndaky etrabynyň ýaşayşlarynyň çagalalar üçin niýetlenen döwrebap dynç alyş seýilgähini gurmak baradaky teklibini hödürledi.

Hormatly Prezidentimiz Daşoguz welaýatynyň S.A. Nyýazow adyndaky etrabynyň çagalalar üçin dynç alyş seýilgähini gurmak barada hödürlenen teklipleri makullap,

wise-premyere bu babatda anyk tabşyryklary berdi. Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary Ş. Abdurahmanow gözgeçlik edýän ýangyç-energetika toplumynda alnyp barylýan işleriň ýagdaýy barada hasabat berdi.

Döwlet Baştutanymyz milli ykdysadyýetimiziň esasy ugurlarynyň biri bolan ýangyç-energetika toplumyň ösüşiniň wajypdygyny belledi we nebitgaz pudagynyň munda beýläk-de köpugurlylygynyň ösdürmek, onuň düzümlerini innowasion esassa döwrebaplaşdyrmak, ýurdumyzda hem-de daşary döwletlerde uly işleg bildirilýän nebitniň önümçiligiň ýokarlandyrylmagyna gönükdirilmedir diýip, milli Liderimiz belledi.

Şunuň bilen baglylykda, döwlet Baştutanymyz täze sement zawodlaryny gurmak boýunça meseleleri jikme-jik seljermek barada wise-premyer Ş. Durdylyyeweye we

Şeýle hem wise-premyer bilen döwürmeke möwsümine görüliň taýýarlyk işleri barada hasabat berdi. Şunuň bilen baglylykda, döwlet Baştutanymyzyň garamagyna degişli Kararyň taslamasy hödürlenildi.

Hormatly Prezidentimiz ýurdumyzda azyk bolçulygyny berklemek, ilaty ter gök, bakja hem-de özümidde öndürilýän beýleki oba hojalyk önümleri bilen üpjün etmek boýunça öňde durýan wezipeleriň üstünlüki ýerine ýetirilmeginiň wajypdygyna ünsi çekdi. Şeýle hem milli Liderimiz ak ekinlere edilyän ideg işleriniň ýokary hil derejesine laýyk gelmelidir, gowaça ekisine toplumlaýyn esassa taýýarlyk görülmelidigini belledi. Munuň özi bugdaýdan we kak altyn dan» bol hasyl almakda möhüm ähmiýete eýedir.

Milli Liderimiz 2021-nji ýylda pile öndürmek haknyndaky Karara gol çekip, ony elektron resminama dolanyşygy arkaly wise-premyere iberdi we ýüpeki kärendeçileriň dokma toplumyna zerur bolan gymmatly çig maly taýýarlamak boýunça şertnamalaýyn borçnamalaryny üstünlüki ýerine ýetirmekleri üçin ähli zerur şertleri döretmegi tabşyrdy.

Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary Ş. Durdylyyew sement kärhanalarynyň önümçilik kuwwatlyklaryny artdyrmak boýunça döwlet Baştutanymyzyň beren tabşyryklaryny ýerine ýetirmek ugrundan alnyp barylýan işler barada hasabat berdi.

Hormatly Prezidentimiz «Agyk gapyrlar» syýasatyny we giň halkara hyzmatdaşlyk gatnaşyklaryny alyp barylýan Türkmenistanyň milli ykdysadyýetiniň ähli pudaklaryny ösdürmekde, şol sanda kuwwatly gurluşyk senagatyny kemala getirmekte ägirt uly tejribe toplan, innowasion tehnologiýalara eýe bolan daşary ýurtlaryň önümlerini ygtybarly kompaniýalary bilen gatnaşyk etmäge uly gyzyklanma bildirýändigini aýtdy. Bilelikdäki netijeli işler pudagynyň kuwwatyny artdyrmagyna, ýokary hilli gurluşyk serişdeleriniň, şol sanda ýurdumyzda we daşary döwletlerde uly işleg bildirilýän sementin, beýleki önümleriň önümçiligiň ýokarlandyrylmagyna gönükdirilmedir diýip, milli Liderimiz belledi.

Şunuň bilen baglylykda, döwlet Baştutanymyz täze sement zawodlaryny gurmak boýunça meseleleri jikme-jik seljermek barada wise-premyer Ş. Durdylyyeweye we

Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary, Ýokary gözgeçlik edarasynyň başlygy S. Berdimuhamedowa degişli tabşyryklary berdi.

Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary B. Öwezow innowasion taslamalaryň «Sanly çözügüt — 2021» atly nobatdaky bäsleşigini geçirmek boýunça alnyp barylýan işler barada hasabat berdi.

Hormatly Prezidentimiz häzirkiki wagtda ýurdumyzda halk hojalygynyň ähli pudaklaryny sanlylaşdyrmak, önümlige ilymy işläp taýýarlamaýy ornaşdyrmak boýunça maksatnamalaýyn işleriň alnyp barylýandygyny belledi.

Milli Liderimiz innowasion taslamalaryň «Sanly çözügüt — 2021» atly bäsleşigini geçirmek baradaky teklibi makullap, Watanymyzyň geljegi bolan jaşlaryň ukyp-başarnygyny ýüze çykar-makda şu çäräniň möhüm ähmiýetine ünsi çekdi hem-de bu babatda wise-premyere anyk görkezmeleri berdi.

Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary M. Mämmedowa Milli bahar baýramy bolan Halkara Nowruz baýramy ramyna bagyşlanan çäreleriň ýangyç-energetika toplumynda alnyp barylýan işleri barada hasabat berdi. Onuň öňüsyrasynda ýurdumyzyň ähli yerinde ählihalik bag ekemek dabarasyny geçirdi.

Hormatly Prezidentimiz taryhy müňyýyllara uzap gidýän Nowruz baýramynyň medeniýeti, sungaty we jaşgy dessurlary günden wagyz etmekde halkara ähmiýetiniň bardygyny bellop, onuň häzirkiki döwürde halklaryň arasyndaky agzybirliği pugtalandyryandygyny aýtdy. Milli Liderimiziň belleýşi ýaly, Halkara Nowruz baýramy dünýäde parahatçylygynyň we durmuklylygynyň bähbidine döwletleriň öзара gatnaşyklary üçin täze mümkinçilikleri açýar, halklary arasynda ynanyşmagy, öзара düşünişmegi, dostlugy pugtalandyryar.

Ähli baýramçylyk çäreleri ýokary guramaçylyk derejesinde geçirilmelidir diýip, döwlet Baştutanymyz belledi we bu babatda wise-premyere birtäze anyk görkezmeleri berdi.

Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary M. Geldiniýazow gözgeçlik edarası ulgamynda alnyp barylýan işler barada hasabat berip, döwlet Baştutanymyza garamagynyň käbir düzümlerini işjeň kämilleşdirmek baradaky teklipleri hödürledi.

Hormatly Prezidentimiz ýokary tehnologiýaly sanly ykdysadyýeti ösdürmegiň

örän wajypdygyny belledi. Bu ulgam häzirkiki döwürün şertlerinde ähli işleri ýokary derejede guramaga, utgaşdyrmaga, ýerine ýetirilýän işleriň netijeliligine hem-de hilline gözgeçligi amala aşyrmaga ýardam edýän dolandyryş netijeli guraly bolup durýar. Döwlet dolandyryş edaralarynyň işini kämilleşdirmek, «Elektron hökümet» ulgamyny işjeň ornaşdyrmak döwletimizi we jemgyýetimizi ösdürmäge gönükdirilen möhüm döwlet maksatnamalarynyň üstünlüki durmuşa geçirilmegini wajyp şertidir.

Şunuň bilen baglylykda, döwlet Baştutanymyz wise-premyere bu ugrunda göz öňünde tutulan çäreleriň durmuşa geçirilmeginde berk gözgeçlik etmegi tabşyryp, döwrebap sanly ulgamlary mundan beýläk-de ornaşdyrmak boýunça birtäze anyk görkezmeleri berdi.

Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary, daşary işler ministri R. Meredow milli senenamamyzynyň sanly sene-leriniň baýram etmäge, şu ýylky möhüm halkara çäre-leri geçirmäge görüliň taýýarlyk barada hasabat berdi.

Mukaddes Garaşsyzlygymyzyň 30 ýyllyk şanly baýramy günden bellenýän ýylda daşary ýurtlaryň döwlet Baştutanlarynyň gatnaşmagynda birtäze möhüm halkara çäreleri geçirmek meýilleşdirilýändigi diýip, hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedow belledi. Bu mýsal hökümdede Hazaryka döwletleriň Baştutanlarynyň VI, Ykdysady Hyzmatdaşlyk Guramasynyň XV sammitlerini, Türkmenistanyň, Azerbayjanyň Respublikasynyň we Türkiýe Respublikasynyň Prezidentleriniň üçtaraplynyň duşuşygynyň görkezme bolar.

Bulardan başga-da, «Türkmenistan — parahatçylygyny we ynanyşmagyň Watany» ýylynda ýurdumyzyň Garaşsyzlygynyň şanly 30 ýyllygy, baky Bitaraplygynyň 25 ýyllygy, şeýle hem Aşgabat şäheriniň 140 ýyllygy mynasybetli daşary ýurtly ýokary derejeli wekilliýetleriň gatnaşmagynda köp sanly halkara forumlar, maslahatlar, birtäze baýramçylyk çäreleri geçiriler.

Bu şanly seneler mynasybetli paýtagtymyzyň günorta küňjeginde gurluşygy alnyp barylýan birtäze möhüm ähmiýetli desgalar dabaraly ýagdaýda ulanmaga berler. Şunuň bilen baglylykda, döwlet Baştutanymyz aprel aýynda bu möhüm desgalaryň açylyş dabaralarynyň

meýilleşdirilýändigini nazara almak bilen, wise-premyer, daşary işler ministri R. Meredow Türkmenistanyň Maslahat merkezinini täze açylyk binasynda daşary ýurtly wekilleriň gatnaşmagynda maslahat geçirmek boýunça häzirden taýýarlyk-guramaçylyk işlerine başlamagy tabşyrdy.

Milli Liderimiz şeýle hem geçiriljek maslahatnyň adyny, oňa gatnaşjak abraýly halkara guramalaryň hem-de ýurdumyzda ýerleşýän daşary ýurt diplomatik wekilhanalarynyň ýolbaşçylarynyň sanawlaryny kesgitläp, Ministrler Kabinetiň nobatdaky mejlisine çenli teklipleri bermek barada görkezmeleri berdi.

Mejlisiň Başlygy G. Mämmedowa milli parlamentin nobatdaky maslahatynda serediljek meseleler barada maglumat berdi.

Hormatly Prezidentimiz milli parlamentin ýurdumyzda ýaýbaňlandyrylan durmuş-ykdysady özgermelere goldaw bermäge, raýatlyk edaralaryny we demokratik gymmatlyklaryň berkidlemege gönükdirilen kanunçylyk işleriniň ähmiýetlidigini belledi.

Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary, Döwlet howpsuzlyk geňeşiniň sekretary Ç. Amanow ýurdumyzyň serhetdäki çäklerinde gulluk edýän harby gullukçylaryň, olaryň maşgala agzalarynyň ýaşayş-durmuş şertlerini gowulandyrmak boýunça alnyp barylýan işler barada hasabat berdi.

Hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedow harby we hukuk goragy edaralaryny işjeň kämilleşdirmek boýunça göz öňünde tutulan meýilnamalaryň durmuşa geçirilişini berk gözgeçlikde saklamagyň zerurdygyny bellop, wise-premyere, Döwlet howpsuzlyk geňeşiniň sekretaryna birtäze anyk tabşyryklary berdi.

Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary, Ýokary gözgeçlik edarasynyň başlygy S. Berdimuhamedow ýurdumyzyň dürli küňjeklerinde şu ýyllyk mart aýynda ulanylmaça berilmegi meýilleşdirilen ýylydalyşanalaryň gurluşygy boýunça geçirilen seljermiş işleriň netijeleri barada hasabat berdi.

Hormatly Prezidentimiz täze desgalaryň işjeň gijizilmeginiň ýurdumyzyň okgunly ykdysady ösüşine ýardam etjekdigini aýdyp, wise-premyere, Ýokary gözgeçlik edarasynyň başlygyna ýylydalyşanalaryň ýokary hil derejesinde ulanmaga berilmegini üpjün etmegi tabşyrdy.

Soňra Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasary Ç. Gyljow Ahal welaýatynyň Kaka etrabında we ýurdumyzyň beýleki welaýatlarynda döwrebap ýyladyşhanalaryň açylyş dabaralaryna görüliň taýýarlyk barada hasabat berdi.

Milli Liderimiz daşary ýurtlardan getirilýän harytlaryň ornuny tutýan önümleriň ýola goýmaga, obasenagat toplumunyň maddy-enjamatlaryny biniýadyny pugtalandyrmaga, azyk bolçulygyny üpjün etmäge uly ähmiýet berilýändigini nygtady.

Döwlet Baştutanymyz mukaddes Garaşsyzlygymyzyň şanly toýy mynasybetli ulanylmaga beriljek döwrebap ýylydalyşanalaryň açylyş dabarasyny ýokary guramaçylyk derejesinde guramak barada wise-premyere birtäze anyk tabşyryklary berdi.

Soňra wise-premyer Kaka we Babadaýhan etrabalarynda gurulýan iri dokma toplumlarynyň hünärmenler bilen üpjün etmek boýunça alnyp barylýan işler barada hasabat berdi.

Hormatly Prezidentimiz häzirkiki döwürde öňdebarlyjy tehnologiýalaryň, Diýarymyzyň hem-de dünýäniň in gowy tejribesini ulanmagyň esasynda ugrudaş senagatynyň çalt depginlen bilen ösmegi netijesinde ýurdumyzyň dokma senagatynyň önümleriniň diňe bir ikerki bazarda däl, eýsem, daşary ýurtlarda hem bäsdeşlige ukyplylygyny ýokarlandyrdygyny belledi.

Dokma senagaty ägirt uly serişdelele kuwwatyna eýe bolmak bilen, Türkmenistanyň ykdysadyýetiniň gajdadan işleýän pudagynyň okgunly ösüşiniň aýdny mysalyna öwürüldi. Bu pudagyň önümçilik binýady zygiderli döwrebaplaşdyrylar, ýokary hilli taýýar önümleriň görnüşleri giňeldilýär diýip, döwlet Baştutanymyz aýtdy.

Bu ulgamda görüliň netijeli çäreler ýaş hünärmenleri çekmäge, ilatly iş bilen üjünçiligi gowulandyrmaga mümkinçilik berdi. Milli Liderimiz dokma pudagy üçin degişli hünärmenleri taýýarlamaýy wajypdygyny nygtap, wise-premyere oku edaralaryny şu maksatlar üçin netijeli ulanmak boýunça degişli çäreleri görmegi tabşyrdy.

Ministrler Kabinetiň mejlisinde döwlet durmuşyna degişli başga-da birtäze meselelere garaldy we olar boýunça degişli çözgütler kabul edildi.

«Balkan».

TÄZE KANUNLAR WE KADALAŞDYRYJY HUKUK NAMALARY KABUL EDILDI

13-nji martda sanly wideoaratnaşyk ulgamy arkaly Mejlisniň altynyň çagyrylyşynyň 13-nji maslahaty geçirdi. Onda hormatly Prezidentimiz Gurbanguly Berdimuhamedowyň alyp barylýan syýasatynyň ileri tutulýan ugurlaryna we ýurdumyzyň kanunçylyk-hukuk binýadyny kämilleşdirmek baradaky toplumlaýyn maksatnoma laýyklykda işlenilip taýýarlanylýan birnäçe täze kanunlar we kadalaşdyryjy hukuk namalary kabul edildi. Maslahata gatnaşmaga birtäze ministrleriň we pudaklaryň dolandyryş edaralarynyň ýolbaşçylary, köpçülikleýin hajar serişdeleriniň wekilleriň çabarylydy.

Mejlisniň altynyň çagyrylyşynyň nobatdaky maslahatyna garamaga çykarýlan kanunçylyk namalarynyň taslamalary birağyzdan makullanylýdy we kabul edildi.

Maslahatyň ahyrynda milli parlamentin deputatlary ýokarda agzalan hukuk resminamalarynyň Garaşsyzlyk, Bitaraplyk ulgamyň üstüni ýetirip, Watanymyzyň durmuş-ykdysady we demokratik özgermeler joly bilen depginli ösdürmek boýunça hormatly Prezidentimiziň öňde goýan wezipelelerini oňyn bildirmäge ýardam etjekdigine ynam bildirdiler.

«Balkan».

Berkerar döwletimiziň bagtyýarlyk döwründe ýurdumyzda ýüpeçilik pudagyny ösdürmek boýunça öňde goýlan wezipeleri üstünlüki durmuşa geçirmek, şeýle hem piläniň öndürilýän möçberlerini artdyrmak we hilli ýokarlandyrmak maksady bilen, Türkmenistanyň Prezidenti Karara gol çekdi. Resminama laýyklykda, Türkmenistanyň Oba hojalyk we daşky gurşawy goramak ministrligine, welaýatlaryň häkimiýetlerine 2021-nji ýylda 2100 tonna, şol sanda Ahal welaýatynda 155 tonna, Balkan welaýatynda 25 tonna, Daşoguz welaýatynda 500 tonna, Lebap welaýatynda 1010 tonna, Mary welaýatynda 410 tonna çig pile öndürmegi üpjün etmek tabşyryldy.

Oba hojalyk we daşky gurşawy goramak ministrligi welaýatlaryň häkimiýetleri bilen pile öndürmek boýunça baş şertnamalary baglaşmaga, şeýle hem welaýatlaryň daňhan birleşiklerini, oba hojalyk kärhanalaryny, daňhan hojalyklaryny, kärrendeçileri, ýer eýelerini ýüpek gurçugynyň ýokary hilli tohumynyň zerur mukdary bilen üpjün etmäge borçly edildi.

Welaýatlaryň häkimiýetlerine, şu Karara laýyklykda, pile öndürmek boýunça şertnamalaýyn borçnamalaryň doly möçberde ýerine ýetirilmegini üpjün etmek tabşyryldy.

Türkmenistanyň Ýokary gözgeçlik edarasynyň işi has-da kämilleşdirmek maksady bilen, Türkmenistanyň Prezidenti «Türkmenistanyň Ýokary gözgeçlik edarasynyň meseleleri haknynda» Karara gol çekdi.

«Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasarynyň wezipesini girmek haknynda» Türkmenistanyň Prezidentiniň 2021-nji ýylyň 11-nji fewralynda çykaran 2132-nji Kararyny ýerine ýetirmek, şeýle hem Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiň işi has-da kämilleşdirmek maksady bilen, Türkmenistanyň Prezidenti «Türkmenistanyň Ministrler Kabinetiň Başlygynyň orunbasarynyň wezipesiniň wezipesine, garamagynyň bölümlerinde wezipe boýunça tassyklamak barada» Karara gol çekdi.

Türkmenistanyň Mejlisi «Hazar deňizindeki «Dostluk» ýatagynyň uglewod-rozd serişdelerini bilbellikde gözlemek, işläp

RESMI HABARLAR

gelmek we öleşdirmek haknynda Türkmenistanyň Hökümeti bilen Azerbayjan Respublikasynyň Hökümetiniň arasynda Özara düşünişmek haknynda Ähtnamany tassyklamak haknynda», «Bilim ulgamynda hukuk kemsitmelerini gaşy göreşmek haknynda» Konwensiya goşulmak haknynda», «Iş üpjünçilik syýasaty haknynda 122-nji Konwensiýany tassyklamak haknynda», «Patent hukugy haknynda Şertnoma goşulmak haknynda», «Medeni taýdan özüni görkezmeň dürliçiligi goramak we höweslendirmek haknynda Konwensiya goşulmak haknynda», «Merkezi Aziya sebitleýin ykdysady hyzmatdaşlyk institutuny esaslandyrmak haknynda» Ylalaşygy tassyklamak haknynda» kararlary kabul etdi.

(TDH).

Dünýä meşhur türkmen dokmaçylygy öz inçeligi bilen asyrlar boýy tanalyp gelinýän sungatdyr. On barmagynan dür dökülyň türkmen zenanlary gaýtalanmajak el hünärleri bilen haly, palas önümlerini, owadan gülli keçeleri, nepis nagşlary döredipdirler. Türkmen öýlerini halysyz, palassyz göz önüne getirmek mümkin däl. Ene-mamalarymyz sebit aýratnylyklary boýunça sütsüzsiz halylary «palas», «kilim» diýip, dürlüçe atlandyrypdyrlar. Kilim öz üçügi we göl aýratnylygy bilen birmene tapawutlanýar. Uly ölçegde we dürlü goller salnyp dokalýan owadan palaslar durmuşa çykýan gyzlara dokuzynyň (toý sepinini) biri hem bolup hyzmat edipdir. Düşek üçin niýetlen dokalýan kilim bolsa ölçeginiň kiçiligi, gölünüň ýenilidigi, ýüpleriň (çig malynyň) ýogynlygy bilen palasdan tapawutlanýar.

Palas hem edil haly ýaly guramada dokalýar. Haly dokalanda, baslyk kakylar, emma palas dokalanda, baslyk kakylman, oňa darak bilen siňňiti argaç kakylar. Palasa il içinde «nagşaşak» hem diýilýär. Sebäbi palasnyň ýüpleri öýdelyän ýüzünde seçek ýaly bolup durup, nagşy aşak ýüzünde bolýar, ýagny palasnyň düzüw özüni aşak, seçekli ýüzi ýokary edilip dokalýar. Şonuň üçin palas dokamak haly dokamakdan hem kyn hasaplanýlar.

Palas dokamak üçin ilki ýüwürdimi, argaly, şeýle hem nagşlar üçin niýetlenen dürlü reňkli ýüpler taýýarlanýlar. Ýüwürdimi taýýarlamak üçin saryja goýnuň ýaz gyryklan ýüni alynýar. Onuň diňe baş kakyl-ly alnýar. Oňa sellew, uç hem diýilýär. Sellowden, ýagny uçdan soň yün daragynyň dişinde galanyna yazbaş diýilýär. Yazbaş ýüniňi güzbaş ýüni bilen garyp, hala çitim ýüp edýärler.

HALY-PALAS TÖRDE ÝAGŞY

Palasnyň nagşynyň öýdümü üçin taýýarlanylýan dürlü reňkli ýüpler bolsa, ön dokalyp kesilen halydyr palasnyň kesindü erişlik ýüplerinden galan ýüpleri boýalyp taýýarlanýlar. Muňa başgaça «şytr ýüpleri» hem diýilýär. Bu ýüpler berkligi hem bükdürilen gelşikli egrilişi bilen palasnyň nagşlarynyň owadan we uzak wagtlap zaýalanman, pugta bolmagyny üpjün edýär. Bu ýerde tygşytlýk hem göz önünde tutulýar.

Türkmen palasynyň milli aýratnylygy, edil türkmen halylarynyňky ýaly, olaryň düşek reňkiniň gyzyly we grymazy bolmagyndadyr. Şeýle-de olarda sary, ýaşyl, gök we gara reňk utgaşmalarynyň hem-de nagşlarynyň ýerleşiş meňzeşligindedir.

Irki döwürlerde ata-ene ýaş çatynjalär üçin öz gapdallarynda täze ak öý dikipdirler. Täze öýde güllüp-oynap ýaşamaklaryny arzuw edip, olar «Gül-ýaýdyda güllüp gez» diýip, ýaş maşgala «Gül-ýaýdy» nagşy salnyp dokalan kilimi sowgat beripdirler.

Durmuşa çykarylýan gyz atasy öýünden ugradylyjak bolnanda, ul palasny üstünde oturdylar. Onuň ýanynda daýzalary, yeňneleri, boýdaşlary hem oturýarlar. Şonda ýigit tarapy gyzyň hossarlaryna dürlü-dürlü sowgatly berýär. Bu däbe «Gyzy palasa salmak» diýilýär. Gelnalyjy bolup gelen erkek adamlar

diýip dokalan dokmalar has inçelik, nepislik bilen taýýarlanypdyr. Sep halynyň ýany bilen palas hem berilýär.

Welaýatymyza gelin-gyzlar palaslaryna «Gül-ýaýdy», «Bossany»,

birleşdirilen jübüt torba şekilindedir. Ol çitme hem kakma gömüşinde dokalýar.

Duztorba küýze görnüşinde bolup, öýün gap-çaç böwüründe duz guýlup ulanylýpdyr, çemçe torba hem şu böwürde

«Gazayak», «Üşürme», «Saldatgy-yak» ýaly nagşlary salypdyrlar.

Sallançak kilimleri dokalanda, oňa, esasan, «Gül-ýaýdy», «Tegek», «Alaja», «Dagdan» ýaly nagşlar salnypdyr. Munuň sebäbi bolsa sallançakdaky çagany gözden-dilden gorasyn diýlip niýet edlipdir.

Geçmişde türkmeniň gurnama ak öýleriniň süňnüni düzmek ýigiterimizniň paýyna düşen bolsa, onuň içki we daşky bezegini gelin-gyzlarymyz özüleriniň on barmagynyň hünäri bilen ussatlarça ýerine ýetiripdirler. Zenanlaryň ýiti zehininden döran köp sanly kakma önümleriniň ak öýleriniň bezeginde hem-de hojalykda hyzmaty diýseň uly bolupdyr. Meselem, ak öýün gapysyna ýapylýp ulanylýan «gapy kilimi» öýün içini yssydan, sowukdan, ýel-ýagmyrdan we tozandan gorapdyr. Öýi gumakda peýdalanýan «düzgün ýüpi», öýün daşky keşbine bezeg we söýge bolup hyzmat edýän «güllü ýüpi» hem kakmada dokalyp taýýarlanypdyr.

Gadymdan bäri öýün içki bezegi, şonuň ýaly-da öý goşlary saklanýan gap bolup hyzmat eden çuval kakma görnüşünde dokalýar. Eger-de ol çitme haly görnüşinde dokalsa, oňa garçyn diýilýär. Çuwalyny kiçi gömüşi bolan torbalar öz ulanyş hyzmatlaryna görä, dürlü atlara eýedirler. Olar kakma ýa-da çitme görnüşinde dokalyp, öz möçberini boýunça dürlü-dürlüdür. Horjun hem torbanyň bir görnüşü bolup, beýlekilerden tapawutly tarapy, onuň arasy

asylyp, onuň içine çemçeler goýlupdyr. Gap-çaç torba açg okara çanaklary ýerleşdirmekde peýdalanlypdyr. Dul torba ak öýün dulundan asylyp goýlup, onuk-uşak zatlar, egin-eşikleri abat hem jem saklamakda peýdalanlypdyr. Aýsk torba kiçi görnüşde bolup, çagalaryň oýnawy aýsklary salnypdyr. Gazan torba göç edilende, gazan salmakda ulanylýpdyr. Attorba, adyndan belli bolşy ýaly, atlara iým gaby bolup hyzmat edipdir. Torbalar dokalanda, köplenç aşagy seçekli, ululy-kiçili görnüşde jübüt taýýarlanypdyr.

Çuwały, horjuny, torbany palasnyň, kilimiň dokalysy ýaly edip dokapdyrlar. Kähalatlarda bolsa kakma bilen çitimi aralaşdyryp hem dokapdyrlar. Olarda köplenç «Gyjak», «Tegent», «Okgozi», «Dogajyk», «Agöjjük», «Tegek» ýaly nagşlar duş gelyär.

Türkmen çuwallary hojalykda ulanylyşyna, salynýan nagşlaryna, reňkleriniň ýerleşişine esaslanyp, ak çuwal, gyzyly çuwal, kyrk sargyly çuwal, argşy çuwal we beýleki atlara eýe bolupdyrlar. Argşy çuwal durmuşda azyk harytlaryny saklamak üçin niýetlenip, oňa kerwen uzak ýola gidende, arpa, bugdaý guýup, düýelere ýükäpdirler. Ak çuwalny nagşlary dürlü bolup, onuň ýerligi akdyr. Oňa köplenç halatlarda göçde, uzak ýola gidilende, haryt salnypdyr. Kyrk sargyly çuwal durmuşa çykýan gyzlaryň dokuzyny salmakda hyzmat edipdir. Onuň bir tarapy suwamaý nagşy bolup, beýleki ýanynyň

agyzy tarapy 30 — 35 santimetr beýkiliginde nagşlydyr. Ýerligi gyzyly bolan, reňki bilen baglylykda, gyzyly çuwal adyna eýe bolan ýene-de bir çuwal «kel çuwal» hem diýilýär. Onuň diňe iki tarapyndaky agzy 25 — 30 santimetr beýkiliginde nagşly bolup, galan ýerleri gyzyly ýüpdän kakylandyr. Şonuň üçin oňa kel çuwal (nagşsyz) ady berlipdir. Çuwalaryň bu görnüşleri öý goşlary bolan halylary, palaslary, keçeleri saklamak üçin hyzmat edipdirler. Olar halydyr palas önümleriniň çig maly bolan gyzlaryny saklamakda hem peýdalanlypdyr.

Bulardan başga-da, çay halta, teňne halta, aýna-darak bukjasy, ikselik, uk uý ýaly ownuk palas önümleri hem kakmada dokalypdyr. Atylyardan belli bolşy ýaly, bular hem ugurlary boýunça ulanylýpdyr.

Namazlyklar köplenç ak reňkde bolup, olaryň esasy nagşy «Sarıçyan», ýöne «Gül-ýaýdy» nagşy hem bu dokmany bezeyär. Türkmenler namazlygyň her bir hojalykda bolmagyny hökmany hasaplapdyrlar. Sebäbi, yrama görä, namazlyk hojalygy bela-beterden gorap, agzybirkilik diläp durýarmyş.

Häzirki döwürde palas nagşlaryny has-da kämilleşdirip, halyňny «Dymak göli» hem-de «Aşe» nagşlary has ussatlyk bilen palaslarda hem ulanylýar. Düşeklik üçin palasda älem ýerine sapylýan nagşlar ýönekeýleşdirilip,

röwürde, döwrebap dokalýan palas önümleri ajaýyplygy bilen gözünü dokunduryar.

Türkmenbaşy şäher taryhy we ölkäni öwreniş muzeýimiziň etnografiya bölüminde we onuň haly bölüminde türkmen halylarynyň, palasalarynyň eňçeme görnüşleri bar. Biz muzeýe gezelenje gelyän adamlara türkmen halysynyň we palasynyň taryhy, dokalysy, olarda ulanylýan esbaplar we enjamlar, tebigy reňk beriji ösümlükleriň görnüşleri barada giňişleýin gürrüň berýäris. Şunda welaýatymyza dokalýan aýratnylygy barada hem giňden durup geçýäris.

Gahryman Arkadagymyzyň jöwher paýhasyndan, milli mirasymyza bolan bimöçber söýgüsinden döran «Janly rowaýat», «Arşyň nepisligi» atly gymmatly eserleri türkmen halysynyň we palasynyň şan-şöhratyny dünýä äyymakda aýratyn orny eýeleýär. Türkmen milli halýylyk sungatynyň YUNESKO-nyň Adamzadyň maddy däl medeni mirasynyň sanawyna girizilmegi halkymyzyň gözbaşyny gady-myýetden alyp gaýdyp, ene-mamalarymyzyň çeper ellerinden döran, umumadamzat medeniýetiniň genji-haznasyna öwürülen ajaýyp halýylyk

diňe argaç kakyp, nagşsyz hem dokalýar. Şeýle palasa argajy köp gatlap, iki-dört gat argaç kakylýan ýerleri hem bolýar.

Umuman alanymyza, Berkarar döwletimizniň bagtyýarlyk döwüründe ene-mamalarymyzyň asyly däplerini dowam etdirýän eli çeper zenanlarymyz ök ukup-başarmyklary bilen türkmeniň amaly-haşam sungatyny kämilleşdirip, has-da baýlaşdyrýarlar. Täze

sungatymyzyň dünýä derejesinde ykrar edilmegidir.

Milli mirasymyzyň, türkmen halýylyk sungatynyň dünýä äyymlygy ugrunda täýsyz tagallalary edýän Gahryman Arkadagymyzyň jany sag, ömrü uzak, belent başy aman, alyp barýan beýik işleri hemişe rowaç bolsun!

Güljemat AŞYROWA,
Türkmenbaşy şäher taryhy we ölkäni öwreniş muzeýiniň baş gazna saklaýjysy.

KUWWATLY WATANYŇ DAÝANJY

Milli Liderimiziň täýsyz tagallalarynyň netijesinde ylym-bilim ulgamyň dünýä ünlülerine laýyklykda ösdürilmege buýsanjymyzy artdyryr. Berkarar döwletimizniň bagtyýarlyk döwüründe ýurdumyzyň ähli künjeginde ylym-bilim maksatly binalar gurlup, ulanylmaga berilýär. Şol ajaýyp binalaryň dünýä ünlülerine laýyk gelyän enjamlar bilen enjamlaşdyrylmagy aýratyn belenilmäge mynasyppdyr. Döwrebap bilim ojaklarynda

ýaş nesilleri ylymy-bilimli, işbaşarjaň, maksada okgunly, kämil hünärmenler edip ýetirdirmek, netijeli zähmet çekmek üçin ähli mümkinçilikleri döredilendir.

Biziň baş maksadymyzyň ösüp gelýän ýaş nesle döwrebap bilim we terbiýe bermekden, olaryň bilim derejesiniň dünýä ünlülerine laýyk galmagyna ýetirmäge aratýdyr. Ylymy-bilimli bolmak diýen düşünje juda köp zady özünde jemleýär.

Başlangyç synplarda çagalaryň sözleşip, okamak endiklerini ösdürmek aýratyn ähmiýete eýedir. Mugallym çagalaryň diňe bir okap bilşine däl-de, okayan zatlaryny pikir elegenden geçirip bilşine hem üns bermelidir. Çaga bu iki tilsimi deň derejede öleşdireninde, okuw doly manynyňda öz maksadyna ýetýär. Başlangyç synplarda innowasion tehnologiýalaryň, hormatly Prezidentimiz tarapyndan sowgat berlen şahsy

kompyuterleriň talabalaýyk ulanylmagy okuw-terbiýeçilik işiniň döwürün talaplaryna laýyk alynýan barlymagyna ýardam edýär. Ýaş nesle döwrebap derejede bilim bermegimiz, sowat öwretmegimiz üçin ähli şertleri döredip berýän hormatly Prezidentimiziň jany sag, ömrü uzak, il-yurt bähbitli alyp barýan işleri hemişe rowaç bolsun!

Aştäç GURBANURDYÝEWA,
Türkmenbaşy etrabyndaky 2-nji orta mekdebiň mugallymy.

GYMMATLY ESERIN SÖHBEDE

Hormatly Prezidentimiziň «Türkmeniň döwletlilik ýörelgesi» atly çuňňur many-mazmunna ýugulan eseriniň çapdan çykmagy we dünýä dilleriniň eňçemesine terjime edilmege halkymyzyň kalbyny buy-sanja besledi. Bu gymmatly eser asyrlaryň dowamynda kämilleşip gelen milli ýörelgelerimiz, baý medeni mirasymyzy, ruhy gymmatlyklarymyzy ýaş nesle öwretmekde uly ähmiýete eýedir. Mekdep okuwçylarynyň gatnaşmagynda hormatly Prezidentimiziň «Türkmeniň döwletlilik ýörelgesi» atly kitaby boýunça çap edilen çäramiz şeýle maksadtan ugur aldy.

Kitaphanachylaryň bu ajaýyp kitabyň terbiýeçilik ähmiýeti, gymmatlygy barada beren giňişleýin gürrüňleri, okuwçylaryň eserden aýdyp beren gyzykly rowaýatlary çäräniň many-mazmunyny artdyrdy. Ajaýyp kitapdan rowaýatnyň sahalaşdyrylmagy has-da täsirli boldy. Çärende gymmatly eserleri bilen bizi begendirip durýan hormatly Prezidentimiziň jany sag, ömrüniň uzak, beýik işleriniň rowaç bolmagy arzuw edildi.

Jeren NYAZOWA,
Hazar şäheriniň merkezi kitaphanasynyň syýasy-jemgyýetçilik edebiýatlary bölüminiň kitaphanachysy.

ÝYLYŇ ÄHLI PASYLLARYNDA SALGYŇNYZY GORAMAK ÜÇIN MASLAHATLAR

Ýurdumyza raýatlarymyzyň saglygyny goramak, dürlü ýokanç keselleriň önüni almak maksady bilen, degişli çäreler döwlet derejesindäki talaplara laýyk geçirilýär. Pasyllaryň çalyşmagy bilen baglylykda ýüze çykyp bilýjek möwsümleýin ýiti respirator ýokanç keselleriň önüni almak maksady bilen, pasyllara görä ök tertibini dogry alyp barmaklyk zerur bolup durýar.

Şol maksat bilen her birimiz:

1. Bedeniň kesele garşy göreş ukybynyň ýokary bolmagyny gazanmak üçin sagdyn durmuş ýörelgesini berjaý etmeli. Bedenterbiýe we sport bilen meşgullanyp, sagdyn iymetlenmeli. Ir säher bilen we aşmara arassa howada ýarym sagat pyýada

baş önümleri (miwe şirelerini, bally we limonly gök çäýy, itburun demlemesini, alma, pyrrykal miwe şirelerini, kelem, käşir we beýleki bakja önümlerini) kabul etmeli.

4. İş ýeriňizde we öýüňizde otgalyň howasynyň tämiz bolmagyny gazanmaly. Onuň üçin penjiräni ýa-da gapyny wagtal-wagtal açyp, otagy ýelejirendip durmal, ýöne şemalyň ugrunda özüňiziň ýa-da çagalaryňyznyň durmagyna ýol bermeli däl. Derli egin-eşikli, çyg saçly daşaryk çykmaly däl!

5. Howanyň üýtgemegi bilen möwsümleýin keselleriň önüni almak maksady bilen, milli taqamlarymyz bolan gyzyly burç goşulan usuly hem hepdede kabul etmeli. Gyzyly burçuň düzümindäki fitonsidler, efir ýaglary, peýdaly maddalar adamyň bedeniniň kesele garşy göreş ukybyny ýokarlandyrmaga ýardam berýär. Milli taqamymyz

bolan unaş möwsümleýin keselleriň hem önüni almakda we ony yeňil geçirmekte örän ähmiýetli tagamdyr. Oňa gyzyly burç atyp peýdalanmak maslahat berilýär, sebäbi ol fitonsidlere baý.

6. Ýiti respirator ýokanç keselleriniň ilkinji alamatlary ýüze çykan ýagdaýynda hökman öýde galmaly we maşgala lukmanyňa ýüz tutmaly. Lukman tarapyndan belellenilen bejergini doly we dogry berjaý etmeli.

7. Aşgrylanda, üsgürilende hökman eýaglyk bilen agzy we burny yapmaly.

8. Elleri elmydama arassa ýagdaýda saklamaly we ýygy-ýygýdan sabyňly suw bilen yuwmal, howpsuz 2 metr araçägi berjaý etmeli,

agyzy-burun örtüklerini doly we dogry dakynmaly.

9. Derman serişdelerini özbaşdak, lukman bilen maslahatlaşman kabul etmeli däl. Esasan hem, bu antibiotik serişdelerine degişli. Sebäbi, antibiotik serişdeleri wiruslara däl-de, baktteriýalara garşy uklypdyr. Olary özbaşdak ulanmak birnäçe gaýraüzülmelere getirip biler we bedeniň kesele garşy durnuklylygyny peselder.

10. Bedeniň kesele garşy durnuklylygyny ýokarlandyrmak üçin hökman mähriban Prezidentimiziň bize peşgeş beren «Türkmenistanyň dermanlyk ösümlikleri» atly ylmy-ensiklopediäni kitabynda beýan edilýän itburun, çopantepkek, buýanyň köki, käkilik oty ýaly dermanlyk ösümliklerden taýýarlanan melhem çäýlary içmegi endik edinmeli.

11. Möwsümleýin keselleriň garşy sanjymlar hem biziň ýurdumyza ýola goýlan, her bir adam öz maşgala lukmany bilen maslahatlaşyp, olary hem kabul edip biler.

Türkmenistanyň Saglygy gorayşy we derman senagaty ministrliginiň Saglygy gorayşyň habarlar merkezi.

Hazar şäheriniň ýaşajysy Tamara Artawasowna Krawçenkonyni jaýynyň tükelleyiş işiniň ytitirilendigi mälim edilýär.

Balkanabat şäheriniň yaşajysy Gurbangeldi Orazmämmedowicz Tuwakowny awtoulagynyň AU 8837 BN döwlet belgisiniň ytitirilendigi mälim edilýär.

«Türkmennebit» döwlet konserniniň Balkanabat nebitçilik orta hünär okuw mekdebi tarapyndan 2018-nji ýylda Şabbi Şatlyk gyz Babagulyýewanyň adyna berlen wagtlaryň şahadatnamasy ytitirilendigi sebäpli güýçsüz hasap etmeli.

Serdar şäher salgyt bölümi tarapyndan 2019-njy ýylda Mekan Annamuhijewiň adyna berlen F 0045406 belgili patentini ytitirilendigi sebäpli güýçsüz hasap etmeli.

Türkmenistanyň Döwlet migrasiya gullugy tarapyndan Gaabil Aydynowicz Guseynowny adyna resmilesdirilen A 0902108 belgili Türkmenistanyň raýatynyň Türkmenistandan gitmek we Türkmenistana gelmek üçin pasportynyň ytitirilendigi mälim edilýär.

Balkanabat şäheriniň yaşajysy Marina Slawikowna Gulýanyň pasportunyň ytitirilendigi mälim edilýär.

YLHAM ÖWÜŞGINLERI

Gahryman Arkadagymyz

Basymyzyň berk penasy,
Dillerimizniň senasy,
Türkmenin beýgi, danasy,
Gahryman Arkadagymyz,
Mähriban Arkadagymyz.

Sahawatly, adalatly,
Pähimdar hem gaýratly,
Älem-jahanda hormatly,
Gahryman Arkadagymyz,
Mähriban Arkadagymyz.

Halky jebisdir dasyna,
Yurduň täç edjâr başyna,
Gadyrdan goja-ýaşyna,
Gahryman Arkadagymyz,
Mähriban Arkadagymyz.

Eserleri çap bolanda,
Okalýar dünjähä dilinde,
Yurduň öser has belende,
Gahryman Arkadagymyz,
Mähriban Arkadagymyz.

Ýetdik sowulmaz ak daňa,
Joş, göwün, şatlykdan ýaña,
Diýjâr: «Öne, diňe öne!»,
Gahryman Arkadagymyz,
Mähriban Arkadagymyz.

Taglymatyň dünjähä ýajýan,
Halkyň Gün kimin çojýan,
«Azat, erkin ýaşan!» diýjân,
Gahryman Arkadagymyz,
Mähriban Arkadagymyz.

Obam

Şol tanyş ýodadan barýaryň ýene,
Ol meni mähriban obama elter.
Bakaryň guwanyp gül dek keşbine,
Sähelçe gygyrsaň, indi ses ýeter.

Mäkäm badaşandyr saňa bagrymyz,
Obam — gözlerimiň agy-garasy.
Barha golaýlaşdygyça aramyz,
Artyp barýar ýüregimiň urması.

Neneň tolgunmaýyň, ösüp-ulaldan,
Şu obada hossarlaryň bar meniň.
Ýaşlykda beslenen arzuw-hyýaldan,
Deň-duşlaryň, dost-ýarlaryň bar meniň.

Şäher şowhunundan bir dem saplanyp,
Asuda keşbini görmäge geljân.
Giň sährända gezim edip, taplanyp,
Derman dek howaňdan sormaga geljân.

Niçik küýsemäýiň, niçik söýmäýiň,
«Eje», «kaka» diýip, dil açan obam.
Az bolandyr şatlyk şu günki deýim,
Günbe-günden parlap, gül açan obam.

Şabrap-şabrap şemala tolkun atjan,
Ýaşyl baglar barha gürelip gitsin.
Azaşdyrman, dogduk depäme eltjân,
Şol ýodalar ýola öwürlip gitsin.

Bolsun

Günlerimiz bir-birinden üýtgeşik,
Ählisinde diňe gowulyk bolsun.
Ýagşylyklar uzap gitsin utgaşyp,
Işde, durmuşda-da şowlulyk bolsun.

Pederleriň joly mirasdyr bize,
Olaryň pentleriniň sylmaly jüze,
Bal, nabat goşulsun her sözüme,
Kalplarda tämizlik hem päklik bolsun.

Ýagşylardan öwrenmegi pes bilmän,
Dogry barýan ýol-ýodany ters bilmän,
Ejizläp, namartlap, aýnap, mes bolman,
Artyk-süýsük däl-de, aralyk bolsun.

Çöken göwün şirin jana ezjedir,
Şadyjanlyk, mähirlilik lezzetdir,
Sabysyzylyk öz yzyndan tiz ýetdir,
Diňe ýagşy ýere çakylyk bolsun.

Dolan Aj bar garaňkyň böwüşjähä,
Sergin şemal jüzün yelpäp öwürjähä,
Akylydyr jedi ölçäp, bir kesjähä,
Olaryň işinde takyklyk bolsun.

Dirik bil ene-ata gadyryň,
Olar biljändirler näme ederin,
Baýlygyň hasap et perzent edebin,
Barýan ýollarynda, goý, aklyk bolsun.

Mydama juwandyr, ebedi, baky,
Ona söýgimiziň yok çeni-çaky,
Mukaddeslikdir ol her gursakdaky,
Watan ýeke sözdür, ol täklik bolsun.

Dostlar

Sähel aljyrasam, bataýsam gussa,
Bir gez ösdüm dostlaryň arkasyndan.

Ýagşy söz dermandan güýçli jüz esse,
Ganatlandym olaryň sarpasyndan.

Ýagmazak bulut deň gamaşa jüzüm,
Dostlar kujaş bolup nurun saçdylar.
Mährim didarlarna düşende gözüm,
Olar şat ýylgyrsyp, gujak açdylar.

Ine, jyrlyp, bir dostuňdan jaň geler,
Çyn jürekden soraslar hal-ahualyň.
Güler, ýöne birazajyk igener,
Diýer: «Üstümizden düşenok joluň».

Juwanlygyň jeli urjarka başda,
«Dostuň köp bolmasyn» diýipdi kakam.
Geçen ençe hysyrdyly durmuşda,
Şol sözler kalbymda ujupdy mäkäm.

Kenaryň ep-esli jyerini suwlap,
Öýkelän deň şaglap öwürüljähä yza.
Düşündirjek bolýan derdini şuwlap,
Kä asmana galýan, kä çökjähä dyza.

Nedir bu harasat, ne bu apatyň?
Deňzim, sabryň soňky çäge jetydimi?
Sen hem jytirdiňmi in eziz zadyň,
Çäresizlik mejnunlyga eldimi?

Balaň bolsa

Ýüregiň bor eken suwly,
Gujagynda balaň bolsa.
Geljegin umyt-arzuwly,
Dowamatyň — balaň bolsa.

Böker jahyl jürekler,
Her kim jaryň gerekler,
Yşk derjasyn kürekler,
Gyzlar seýle çykanda.

Hersiniň Aj keşbi bar,
Meger, kalpda yşky bar,
Ýazylymadyk goşgy bar,
Gyzlar seýle çykanda.

Obada mamaň barka

Ýüregiň suwlydyr,
Obada mamaň barka.

Ençe dostlar bolupdy şu ömürde,
Olar hakda otyryn men oýlanyň.
Mäkäm orun alan bu goja serde,
Üç sanysy galypdyrlar saýlanyň.

Ýaşan, işlän, zehinleri köredin,
Könüllerde goýman zerre armanyň.
Ýüregimde öçmez söýgi döreden,
Çyn dostlaryň gurbany men, gurbany!

Amannyrat MAÝEW.

Owadon

Watanymyň sabalary ajaýyp,
Ajy aýdyň gijeleri owadan.
Gözleştjähä ähli künji günsaýyň,
Binalary, köçeleri owadan.

Gözel jürdüň mähribandyň il-güni,
Bolubersin şäherden ýa obadan.
Kömegiň jeterer seniň kyn gününň,
Bagly gününň şatlanysy owadan.

Öz ilimiň diýseň baýdyr mirasy,
Adaty, dessury aňyrdan gaýdan.
Maşgalanyň ýazylymadyk kadasy,
Ula-kiçä hormat goşsy owadan.

Owadandyr güler jüzler, dideler,
«Çeper elli türkmen gyzy» diýdäner,
Muhabbeti jüregine öýdülen,
Arkadagly günleň gelşi owadan.

Garly gije

Ýene gys gijesi, men bolsa jahnlyz,
Penjireden gar jagysyn sylmaýan.
Ýatlap şol pursady, şol garly gysy,
Penjiräni demim bilen buglaýan.

Aýnanyň bug bolan jyerine bolsa,
Barmagyň jöredip goşa kalp çekjähä.
«Wah, şu pursat ýene sen bolsaň» diýip,
Ýollaryňa didelerimi dikjähä.

Sen bolsa bihabar meniň halymdan,
Süýji diýişleň gujagynda jüzjähänsin.
Belki-de, başga bir peri-pejkerin,
Gözelligine goşgy-gazal düzjähänsin.

A meniň ynamym hiç haçan synmaz,
Geljegini umyt bilen garaşýan.
Çeken jüreklerim jekelikde däl,
Goşa bolsa has ajaýyp jaraşýar...

Ahwal

Çyrypnyň gomlaryň çar ýan sycradyp,
Dözümlü pylçaýaň özüni daşa.
Güýjün jeter zady zynyp, pytradyp,
Haýbatly görünjähä, gaharly aşa.

Hereketine begenip,
«Innä» sesine guwanyp,
Süýji alada duwlanyp,
Ýörensiniň gül çagaň bolsa.

Ýarasaýy ak öglereň,
Ak sallançak bezär törünň,
Hüwdülärsiniň şirin-şirin,
Ojagynda balaň bolsa.

Allan-allan, apalarsyň,
Gulpaýygyň sypalarsyň,
Öpüp, ysgap, gujaklarsyň,
Dojmarsyň bal çagaň bolsa.

Şemsat NEFESOWA.

Suratkeşiň suratynyň beýany

Howutly-halykly akmaýa bezäp,
Ýol berin, adamlar, kejebe geljähä!
Her taýynda goşa garçyny gözäp,
Ýol berin, adamlar, kejebe geljähä!

Gaykyjaklap, ikiýana yranyp,
Sülmürüp, uýalyň ak gelin otýr.
Boýdaşlary geljähä süýnüp-daranyp,
Oral aýal bolsa paýlap jör petir.

Goç jigitler sarç bedewe atlansa,
Gyzlar küştdepdiniň gazalyň çekjähä.
Pälwanlar hem baldyr çermäp batlansa,
Gojalar özara hemsöhbet kylyar.

Bir gulakdan düzüp dutar-gyjagyň,
Başy-sazandalar teläre çykýar.
Hyýalynda dolduryplar gujagyň,
Öýlenjek jigit hem delmuryň bakjähä.

Toý pişmesin taýynlapdyr gelinler,
Hatara gazanlar lakyrdaşyp dur.
Ak urpakda başyn yrar selinler,
Kimler wäşin sözne hikirdeşip dur.

Dört tärim içine syganok, duýdum,
Boý jigit ýol garap, bolýar janserek.
Ýanlandy şol pursat ajaýyp aýdym:
«Kejebän çekmäge akmaýa gerek...»

Gyzlar seýle çykanda

Älemgoşar garsylar,
Gyzlar seýle çykanda.
Ajdyň joşar bagşylar,
Gyzlar seýle çykanda.

Şatlanar kebelekler,
Köpeler kömelekler,
Uçurlar batbörekler,
Gyzlar seýle çykanda.

Ýalpak kölem guwutdyr,
Obada mamaň barka.

Ajak özi jörejähä,
Gözün göge garaýar,
Saçyny jël daraýar,
Obada mamaň barka.

Bökjeklärsiniň, bökersiniň,
Gül, jümjümä bakarsyň,
Maý suwa jakarsyň,
Obada mamaň barka.

Küremez çalyň berer,
Gurt edip, Güne serer,
Golundan tutup jörer,
Obada mamaň barka.

Berer tagam-hödürin,
Ýatlar öten pederin,
Bilersiniň oň gadyryň,
Obada mamaň barka.

Röwsen TAGANOW.

Ýalňyzlykmy sowgadyň?

Geler jollaryňdan tamamy üzdüm,
Eresem-de şem deň, jüregme salyp.
Pikir etdim seniň ynsabyň hakda,
Şol şemiň yşkyna jahnlyz oturyň.

Kä sowukdyň, kämahallar alçakdyň,
Käte bolsa şemal jaly öwserdin.
Kä jylgyryp, dünjähä jaz ederdin,
Hawa, edil göwher diýseň göwherdin.

Sen sowagam bolsaň, alçagam bolsaň,
Gözlermi gözlerme baglap söýjüpdim.
Sen bolsa dözümsiz didäme bakyp,
Şunça ezjetleri nädip dözüpdin?

Şejdip, jatlamaň içine çümüň,
Kalbym çirkizip söýgi közüme.
Seni baky küýsüp galaýdymmykam,
Ýalňyzlygy joldaş edip özüme?

Soňky hat

Garaşmadyk bu jeser oýunlaryň,
Duýdansyz şarpyk deň degdi janağma.
Çäre tapman alaçsyz duýgularym,
Ajy jaşlar bilen doldy damagyma.

Özgelerden gizläp gezen jahnlyşym,
Açdym saňa syrym jekeme-jeke.
Gideňden soň, umyt sazyny çalyň,
Garaşdym geleme nazarym dike.

Dillerimde ajdym bolup jahnlanan,
Seniň adyň jkbalyma jazypdym.
Her ädimim umyt bilen ätledim,
Hemşelik seň joluňda gezipdim.

Men indi düşünjähä seniň dünjähä,
Boýun alýan indi utulanymy.
Ýöne sen bir zady bilgin, unutma,
Ýalan umytlardan gutulanymy.

Annagurban BAÝRAMMYRADOW,
welayat jörite sungat mekdebiniň talby.

Biziň obamyz

Kürendagyň eteginde jyerleşjähä,
Şol ajap çagly jyer — biziň obamyz.
Her künjähä gün-günden gözleştjähä,
Ajaýyp bagly jyer — biziň obamyz.

Ajap çeşme akýar dagyň janyndan,
Yörseň jadamarsyň onuň jolundan,
«Ýene görsem» diýersiniň öz janyňdan,
Ol beýik dagly jyer — biziň obamyz.

Säher görseň, anbar sepilen jaly,
Gül ysyny saçyp durar her bagy,
Gijelerme jylgyryň bakar Ajy,
Ýyldyz nur saçan jyer — biziň obamyz.

Tükenmez obamyň baýlygy-genji,
Adamlary bagtly, yok gaýgy-ünji.
Geçjähä her günümiz süjjuden-süjji,
Owadon, gözle jyer — biziň obamyz.

Bakja-baglarynyň köpdür miwesi,
Bir ijenini jene geler ijesi,
Mün derdin dermany onuň düjesi,
Miweli, bagly jyer — biziň obamyz.

Güljan TUWAKMYRADOWA,
Bereket etrahyndaky 15-nji orta mekdebiň
10-njy synp okuwçysy.

Rubagylar

Bahar demi düşen sähra göz aýlap,
Gezseň ne ajaýyp nepesiniň sazlap.
Gül desseň saňa gowşyryň, läläm,
Diňe ysgalmadyk güllerden saýlap.

Ýola çyksaň, joldasynyň saýlagyň,
Pikir-oýlarynyň daşdan aýlagyň.
Menzil agramyňy gerdende çekseň,
Peder pendin başyna täç eýlegin.

Bahar gelse, her güliň öz ysy bar,
Gökden injähä damjalar jhlasly bar.
Güller aqlar eken ysgap, guçmasaň,
Olaň hem arzuwy, öz dünjähäsi bar.

Suw bolmasa, agaçlar boý almaz-a,
Topragym bugaryp taba gelmez-ä.
Güler jüzün solamynyň görmäýin,
Söjgim bilen suwarmasam bolmaz-a.

Zülplerini mahmal şemal oýmaýar,
Jüzün sypap meň erkime gojmaýar.
Golaýyma gel-de, elin ber, läläm,
Yogsa jürek gürsüldisiniň duýmaýan.

Ýaş ulalýar, yza dönesiniň geljähä,
Söýgi güzerine inesiniň geljähä.
«Yşk hakynda goşgy jazyar» diýme, gyz,
Gysda-da baharyň howasyny bolýar.

Durmuşyň bar öz düzgümi, kadasy,
Ony berjähä eder ynsan sadasy.
Giň sähräni bir kitaba menzetsen,
Sahaplary onuň joly-jodasy.

Goşgy jaz, öwürsün öwüde-pende,
Ylham ganat jazyň galsyn belende.
Söjginiň jogsuny artar ekeni,
Däli-perhan bolup bahar gelende.

«Adam güýji — dagyň sili» diýdiler,
«Nur-imany — jagşy päli» diýdiler.
«Il-ulsuna jaryp bilse gylgygy,
Uzap gider ömür saly» diýdiler.

Kitap hazmadyr, açar dünjähäni,
Akyldyr, nakyllyr, durşuna many.
Ömrüň ahyrýna çen günesi, nur bolup,
Yoluňy jagtyldýar paýhas ummany.

Alym bolsaň, arzuw-hyýalda bol sen,
At-abraýyň artyp, dillere dolson.
Seni ylmyň gujagyna ataran,
Watan ösüşine hyzmatyň bolsun.

Eser dünjähä injähä ylham joşundan,
Howa belli bolýar Güniň dogşundan.
Gün jylgyryp bakar gökde topraga,
Buhtlaryň salan keşde-nagşyndan.

Guşlar üjşüp bagda mekan eýledi,
Jürküleşip täsin söhbet söýledi.
Biri uça, beýlekiler göç edjähä,
Ine, olaň jebistligi şeýledi.

Daglaryň hem beýjähä bar, pesi bar,
Mesgen tutan guş-gumrulan şasy bar.
Janly-jandarlary penalap jören,
Bürgütleriň ganat kakjähä sesi bar.

Weyis AMANTAGANOW.

